

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

รุ่งนภา เฟ่งรุ่งเรืองวงศ์

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม, นครปฐม
อีเมล: roong001@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตน และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตน เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ประกันตนสำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม จำนวน 377 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเพื่อหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันตนส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ด้านกองทุนประกันสังคม ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ ด้านเงินสมทบกองทุนประกันสังคม ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร ด้านการเป็นผู้ประกันตน ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร และด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตาย

แนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตนในแต่ละด้าน ดังนี้ 1) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพควรขยายเวลาการรับสิทธิประโยชน์และการเพิ่มค่าชดเชย 2) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยควรได้รับสิทธิประโยชน์ที่สูงขึ้นและดูแลช่วยเหลือผู้ประกันตนที่ประสบอุบัติเหตุได้อย่างทันที 3) ด้านกองทุนประกันสังคมควรนำเงินเข้ากองทุนให้เพียงพอต่อความต้องการของผู้ประกันและเปิดโอกาสให้ลูกจ้างที่พ้นสภาพจากการทำงานมีสิทธิในการส่งเงินเข้ากองทุนนำเงินเข้ากองทุนอย่างเหมาะสม 4) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพควรจ่ายค่าชดเชยตามความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและขยายระยะเวลาการรับเงินทดแทนให้เหมาะสม 5) ด้านเงินสมทบกองทุนประกันสังคมควรขยายระยะเวลาการขาดส่งเงินสมทบของผู้ประกันตนและสนับสนุนเงินสมทบในกรณีเกิดเหตุการณ์ต่างๆ เช่น โรคระบาดโควิด 19 ฯลฯ 6) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตรควรเพิ่มการใช้สิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนสำหรับบุตรและจัดหาสวัสดิการให้กับบุตรของผู้ประกันตน 7) ด้านการเป็นผู้ประกันตนควรได้รับความคุ้มครองจากการทำงานและเป็นผู้ประกันตนโดยสมัครใจ 8) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ควรหาอาชีพให้กับผู้ประกันตนที่ว่างงานที่ตนเองได้และเพิ่มประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานโดยเพิ่มเงินให้กับผู้ประกันตน 9) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตรควรเพิ่มระยะเวลาการพักฟื้นของผู้ประกันตนที่เพิ่งคลอดบุตรและจัดสวัสดิการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุตร และ 10) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตายควรจ่ายค่าชดเชยกับครอบครัวตามความเหมาะสมและให้ความช่วยเหลือแก่ทายาทที่เป็นธรรม

คำสำคัญ: ความรู้ความเข้าใจ สิทธิประโยชน์จากประกันสังคม ผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

Knowledge and Understanding of Social Security Benefits of the Insurer, Social Security Office Nakhon Pathom.

Rungnapa Pengrungruangwong

Public Administration Department, Faculty of Humanities and Social Sciences,

Nakhon Pathom Rajabhat University.

e-mail: roong001@hotmail.com

Abstract

The purpose of this research 1) to study knowledge and understanding of social security benefits of the insurers, and 2) to study guidelines for promoting social security benefits of the insurers. It is descriptive research. The sample group was 377 insured persons of Social Security Office Nakhon Pathom. Data analysis using statistics for frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The results of the study showed that most insurers have a high level of knowledge and understanding about social security benefits in descending order as follows: benefits for replacing old age, benefits for compensation in the event of danger or illness, social security fund, benefits for compensation in the event of disability, social security fund contribution, compensation benefits in the case of child welfare, being an insurer, benefits for unemployment compensation, benefits for replacement in case of childbirth should increase the recovery period of the insured person who has just given birth and provide various benefits related to children, and benefit in case of death.

The guidelines for promoting social security benefits of the insured persons in each area are as follows: 1) benefits for replacing old age should be extended the period for benefits and increased compensation, 2) benefit for compensation in the event of danger or illness should receive higher benefits and take care of helping insured persons who are in an accident immediately, 3) social security fund should bring money into the fund sufficient to the needs of the insurer and provide opportunities for employees who have been discharged from work to have the right to send money into the fund to bring money into the fund appropriately, 4) benefits for compensation in the event of disability should be paid according to the fact that occurred and extended the period of receiving compensation accordingly, 5) social security fund contribution should extend the period of the insured person's lack of remittance and support the subsidy in the event of incidents such as the COVID-19 epidemic, 6) compensation benefits in the case of child welfare should increase the use of child benefit benefits and provide benefits for the insured's child, 7) being an insured person should be covered from work and to be voluntary insurer, 8) benefits for unemployment compensation should find a career for self-sufficient and increase unemployment benefits by raising money for the insurer, 9) benefits for replacement in case of childbirth, and 10) benefit in case of death should be paid to the family as appropriate and provide fair heirs assistance.

Keywords: Knowledge and Understanding, Social Security Benefits, Insurers, Social Security Office Nakhon Pathom.

1. บทนำ

หลักประกันสังคมเป็นปัจจัยพื้นฐานของมนุษย์ในการสร้างหลักประกันในการดำรงชีวิตของกลุ่มแรงงานที่ได้รับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการเจ็บป่วย คลอดบุตร ทูพพลภาพ ตาย สงเคราะห์บุตร ชราภาพ และว่างงาน ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่รัฐบาลนาระบบประกันสังคมไปใช้ในการให้หลักประกันชีวิตแก่ประชาชนของตนตั้งแต่เกิดจนตาย (สำนักงานประกันสังคม, 2562: 1) กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคมเป็นหน่วยงานหลักที่ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังแรงงาน ในการนี้เจ้าภาพหลักคือ สำนักงานประกันสังคม ซึ่งมีการกิจในการให้ความคุ้มครองและสร้างหลักประกันในชีวิตแก่ลูกจ้างและผู้ประกันตนรวมทั้งแรงงานนอกระบบ เพื่อขับเคลื่อนตามนโยบายดังกล่าวภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นสิทธิประโยชน์ ด้านการเป็นผู้ประกันตน ด้านกองทุนประกันสังคม ด้านเงินสมทบ ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีคลอดบุตร กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีสงเคราะห์บุตร กรณีชราภาพ กรณีว่างงาน และด้านอื่นๆ โดยกำหนดเป็นวาระสำคัญที่ต้องพัฒนาใน 4 ประเด็นยุทธศาสตร์ ระยะ 5 ปี พ.ศ.2563-2567 (สำนักงานประกันสังคม, 2563: ออนไลน์) ได้แก่ 1) ผู้ประกันตนดำรงชีวิตด้วยความมั่นคงเป็นธรรมอย่างสมเหตุสมผล 2) ผู้ประกันตนได้รับการดูแลตามเหตุอันควร ครอบคลุม ทั้งถึงอย่างต่อเนื่อง 3) ระบบประกันสังคมไทยมีความเป็นสากลอย่างสมเหตุสมผล เป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายบนรากฐานของกองทุนที่มั่นคง มีเสถียรภาพอย่างยั่งยืน และ 4) ระบบประกันสังคมไทยมีความโดดเด่นในการวางรากฐานหลักประกันชีวิตของแรงงาน ไม่ว่าจะเป็นการให้ความดูแลคุ้มครองผู้ประกันตน การยกระดับระบบประกันสังคมไทยให้มีความเป็นสากล และเตรียมพร้อมในการก้าวเข้าสู่ระบบประกันสังคมอย่างโดดเด่น ถึงแม้ว่าสำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐมจะมีบทบาทหน้าที่ในการดูแลลูกจ้างที่เป็นผู้ประกันตนได้รับสิทธิคุ้มครองตามที่กฎหมายกำหนด โดยผู้ประกันตนมีสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับในกรณีต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อนักประกันตน แต่ในขณะเดียวกันผู้ประกันตนกลับไม่รู้สิทธิประโยชน์ของตนเองที่พึงได้รับความคุ้มครองตามพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ. 2533 (ศิวาพร สีสาโหล่ม, 2543: 79-80) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องค่าชดเชย การรักษาพยาบาล ระยะเวลาต่างๆ ที่มีความเกี่ยวเนื่องกัน ความไม่ชัดเจนของนโยบายที่ควรสอดคล้องกับความเป็นจริง และความไม่เข้าใจในระเบียบวิธีขั้นตอนและเงื่อนไขการใช้สิทธิ (สำนักงานประกันสังคม, 2563: ออนไลน์) จากการสัมภาษณ์ผู้ประกันตนที่รับบริการประกันสังคม (2563: สัมภาษณ์) พบว่าผู้ประกันตนส่วนใหญ่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมเท่าที่ควร ไม่ว่าจะเป็นการเบิกจ่ายค่ารักษาพยาบาล เงินชดเชยที่ไม่เหมาะสมกับการที่จะได้รับ การหยุดงานการลาต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงสถานการณ์โควิดที่ผ่านมา ผู้ประกันตนได้รับเงินช่วยเหลือล่าช้าและไม่ทั่วถึง บางรายไม่ได้รับเงินชดเชย เนื่องจากคำขอใช้สิทธิไม่ตรงกับข้อกำหนด ทำให้ไม่ได้รับสิทธิช่วยเหลือจากเหตุการณ์วิกฤติต่างๆ และผู้ประกันตนบางรายยังไม่สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ต่างๆ เพราะความไม่รู้ ทำให้ผู้ประกันตนนั้นไม่สามารถรับเงินหรือความช่วยเหลือตามสิทธิประโยชน์ที่จะได้รับ (สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม, 2563: ออนไลน์) ดังนั้น การศึกษาความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตน เพื่อที่จะได้กำหนดแนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนให้สอดคล้องกับความต้องการและความเป็นจริงมากขึ้น

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

2.2 เพื่อศึกษาแนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์จากประกันสังคมของผู้ประกันตน สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ ผู้ประกันตนที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม จำนวน 6,797 คน (สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม, 2563: ออนไลน์) กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 คน ซึ่งได้มาจากสูตรคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543)

3.2 เครื่องมือและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้วิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกันตน ประกอบด้วยเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน ซึ่งมีลักษณะเป็น

คำถามแบบตรวจรายการ ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคมของผู้ประกันตน ประกอบด้วยด้านการเป็นผู้ประกันตน ด้านกองทุนประกันสังคม ด้านเงินสมทบ ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตาย ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิดแบบมาตราส่วนประมาณค่า และตอนที่ 3 ข้อเสนอเสนอแนะต่อแนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตนซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

เครื่องมือดังกล่าวสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์และกรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่างๆ ในเรื่องประกันสังคม สิทธิประโยชน์ต่างๆ แล้วนำเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาความเหมาะสมและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยทดสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา เท่ากับ 0.90 เพื่อให้แน่ใจนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างใกล้เคียงจำนวน 30 คน โดยหาค่าความเชื่อมั่นโดยใช้วิธีการของคูเตอร์ ริชาร์ดสัน สูตร $(KR-20) = 0.713$ และทดสอบค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง 0.2-0.8 (บุญเรียง ขจรศิลป์, 2543) ดำเนินการปรับปรุงเครื่องมือให้สมบูรณ์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจริงต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิโดยค้นคว้าจากเอกสารทางวิชาการ ตำรา ผลงานวิจัย และสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต และจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิโดยวิธีการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 377 ชุด โดยผ่านเจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคลของแต่ละหน่วยงานซึ่งมาติดต่อประสานงาน ณ สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ หลังจากที่ได้ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือที่เก็บรวบรวมได้มาครบถ้วนแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคมของผู้ประกันตนโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และส่วนที่ 3 การวิเคราะห์แนวทางเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคมของผู้ประกันตนโดยการสัมภาษณ์โดยวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

4. ผลการวิจัย

4.1 สรุปผลการวิจัย

4.1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ประกันตน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ 63.66 มีอายุ 21-30 ปี มากที่สุด จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ 44.83 สถานภาพ สมรส มากที่สุด จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 50.13 การศึกษาาระดับประถมศึกษา มากที่สุด จำนวน 222 คน คิดเป็นร้อยละ 58.89 รายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,001 – 20,000 บาทต่อเดือน มากที่สุด จำนวน 208 คน คิดเป็นร้อยละ 55.17 และระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตน ตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป มากที่สุด จำนวน 221 คน คิดเป็นร้อยละ 58.62 ตามลำดับ

4.1.2 สรุปผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคมของผู้ประกันตน พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=4.10$, S.D.= 0.74) โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ($\bar{x}=4.18$, S.D. = 0.87) รองลงมา ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ($\bar{x}=4.18$, S.D.= 0.70) ด้านกองทุนประกันสังคม ($\bar{x}=4.16$, S.D.= 0.73) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ ($\bar{x}=4.16$, S.D.= 0.68) ด้านเงินสมทบ ($\bar{x}=4.16$, S.D.= 0.67) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร ($\bar{x}=4.12$, S.D.= 0.87) ด้านการเป็นผู้ประกันตน ($\bar{x}=4.11$, S.D.= 0.72) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ($\bar{x}=4.03$, S.D.= 0.80) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ($\bar{x}=4.01$, S.D.= 0.66) และด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตาย ($\bar{x}=3.94$, S.D.= 0.68) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ มีสิทธิเมื่อจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 180 เดือน จะได้รับเป็นบำนาญชราภาพเมื่ออายุครบ 55 ปี และผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบไม่ครบ 180 เดือน มีสิทธิได้รับบำเหน็จชราภาพ เมื่ออายุครบ 55 ปี ตามลำดับ

2) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ จะได้รับเงินทดแทนจากการขาดรายได้ในอัตราร้อยละ 50 ของ

ค่าจ้าง หากท่านต้องการหยุดงานตามคำสั่งแพทย์ รองลงมา มีสิทธิภายในระยะเวลา 15 เดือนก่อนวันรับบริการทางการแพทย์ จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 3 เดือน และผู้ประกันตนสามารถเข้ารับการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลที่ระบุชื่อในบัตรรับรองสิทธิโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายทั้งสิ้น ตามลำดับ

3) ด้านกองทุนประกันสังคม พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ประกันตนต้องส่งเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคม จำนวนร้อยละ 5 ของค่าจ้าง และลูกจ้าง นายจ้างเป็นผู้ส่งเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมและรัฐบาลเป็นผู้สมทบอีกส่วนหนึ่ง ตามลำดับ

4) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ประกันตนเริ่มส่งเงินสมทบครบ 3 เดือนตั้งแต่เริ่มทำประกันสังคม มีสิทธิเบิกค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงเดือนละไม่เกิน 3,000 บาท และทายาทผู้ประกันสังคมมีสิทธิรับเงินทดแทน 2 เท่าของเงินทดแทนการขาดรายได้ หากส่งเงินสมทบครบ 3 เดือนก่อนทุพพลภาพ ตามลำดับ

5) ด้านเงินสมทบ พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปัจจุบันผู้ประกันตนส่งเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในอัตราร้อยละ 3 จากค่าจ้างคิดเป็นรายเดือน หากบัตรประกันสังคม/บัตรรับรองสิทธิการรักษาพยาบาลของผู้ประกันตนสูญหาย ถูกทำลาย ชำรุด ให้อื่นค่าขอทำบัตรใหม่ ภายใน 30 วัน ผู้ประกันตน มาตรา 33 นำส่งเงินสมทบทั้ง 6 กรณี ในอัตราร้อยละ 6 กรณีที่ลูกจ้างทำงานกับนายจ้างหลายราย และค่าจ้างที่ได้รับรวมกันเกิน 15,000 บาท ลูกจ้างสามารถยื่นคำร้องขอรับเงินคืนในส่วนที่นำส่งเกินได้ ลูกจ้างจะต้องถูกหักเงินสมทบขั้นต่ำเดือนละ 83 บาท สูงสุดไม่เกิน 750 บาท นายจ้างต้องส่งเงินสมทบทั้งในส่วนที่นายจ้างสมทบให้ และส่วนของผู้ประกันตนที่หักไว้ภายในวันที่ 15 ของเดือนถัดไป ผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองกรณีเจ็บป่วย เมื่อได้จ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายใน 15 เดือน ก่อนประสบอันตราย/เจ็บป่วย ผู้ประกันตนจะได้รับความคุ้มครองกรณีเจ็บป่วย เมื่อได้จ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายใน 15 เดือน ก่อนประสบอันตราย/เจ็บป่วย จะได้รับความคุ้มครองกรณีตาย เมื่อได้จ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า 3 เดือน ภายในระยะเวลา 6 เดือน ก่อนถึงแก่ความตาย ผู้ประกันตนตามความสมัครใจ มาตรา 39 ต้องนำส่งเงินสมทบในอัตราร้อยละ 3 ของฐานค่าจ้าง ลูกจ้างได้รับค่าจ้าง 1,500 บาท จะต้องถูกหักเงินสมทบ 75 บาท ลูกจ้างที่ได้รับค่าจ้าง 25,000 บาท จะต้องถูกหักเงินสมทบ 750 บาท เมื่อยื่นแบบขึ้นทะเบียนผู้ประกันตนแล้ว และส่งเงินสมทบเดือนแรกท่านจะได้รับบัตรประกันสังคมภายใน 1 เดือน อัตราเงินสมทบที่นำส่งเข้ากองทุนประกันสังคมแบ่งเป็นสำหรับกรณี เจ็บป่วย ทุพพลภาพ คลอดบุตร ตาย ร้อยละ 3 ค่าจ้างที่ใช้ในการคำนวณเงินสมทบกองทุนประกันสังคมต่ำสุดไม่เกิน 1,650 บาท สูงสุดไม่เกิน 20,000 บาท เมื่อผู้ประกันตนส่งเงินสมทบครบ 6 เดือนแรก ผู้ประกันตนจะได้รับผู้รับรองสิทธิการรักษาพยาบาล ลูกจ้างที่มีรายได้สูงจะจ่ายเงินสมทบสูงกว่าลูกจ้างที่มีรายได้ต่ำ และเงินสมทบเป็นเงินที่กฎหมายกำหนดให้นายจ้าง ผู้ประกันตนจ่ายเข้ากองทุนฝ่ายละเท่ากัน และรัฐบาลร่วมสมทบอีกส่วนหนึ่ง ตามลำดับ

6) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ประกันตนได้รับประโยชน์ทดแทนสำหรับบุตรซึ่งอายุไม่เกิน 10 ปี รองลงมา มีสิทธิเมื่อภายในระยะเวลา 36 เดือนก่อนเดือนที่มีสิทธิ จ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน และการใช้สิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนสำหรับบุตรคราวละไม่เกิน 2 คน ตามลำดับ

7) ด้านการเป็นผู้ประกันตน พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หากความเป็นผู้ประกันตนมาตรา 33 สิ้นสุดลง ให้ผู้ประสงค์เป็นผู้ประกันตนตามสมัครใจ มาตรา 39 ได้ภายใน 6 เดือน นับแต่วันที่สิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง รองลงมา เมื่อผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบมาแล้วไม่น้อยกว่า 12 เดือน ต่อมาผู้ประกันตนลาออกจากงาน แต่มีความต้องการที่จะเป็นผู้ประกันตนต่อไปให้ติดต่อที่สำนักงานประกันสังคมภายใน 6 เดือน นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดการเป็นผู้ประกันตน ผู้ประกันตนมาตรา 39 สิ้นสุดลงเมื่อขาดการส่งเงินสมทบติดต่อกันครบ 3 เดือน นายจ้างต้องยื่นทะเบียนแบบผู้ประกันตนให้กับลูกจ้างภายใน 30 วัน นับตั้งแต่วันที่ลูกจ้างเขาทำงานเป็นผู้ประกันตนตาม พ.ร.บ.ประกันสังคม พ.ศ.2533 สำนักงานประกันสังคมจะออกบัตรรับรองสิทธิให้กับผู้ประกันตนเมื่อผู้ประกันตนจ่ายเงินสมทบครบ 3 เดือน ความเป็นผู้ประกันตนจะสิ้นสุดลงเมื่อผู้ประกันตนนั้น ตาย หรือสิ้นสภาพการเป็นลูกจ้าง (ลาออกจากงาน) ผู้ประกันตนที่อยู่ในข่ายบังคับของ พ.ร.บ.ประกันสังคม ผู้ประกันตนที่อยู่ในข่ายบังคับของกฎหมายและ ผู้ประกันตนโดยสมัครใจ และมีอายุต่ำกว่า 15 ปี แต่ไม่เกิน 60 ปี สามารถขึ้นทะเบียนเป็นผู้ประกันตนได้ ตามลำดับ

8) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้ประกันตนจะได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ต้องส่งเงินสมทบมาแล้ว ไม่น้อยกว่า 6 เดือนก่อนการว่างงาน รองลงมา กรณีถูกเลิกจ้างผู้ประกันตนจะได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตรา ร้อยละ 50

ของค่าจ้าง ครั้งละไม่เกิน 180 วัน เมื่อผู้ประกันตนออกจากงานต้องขึ้นทะเบียนว่างงานที่สำนักงานจัดหางาน ภายใน 45 วัน หลังจากออกจากงานจึงจะมีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน และกรณีลาออกผู้ประกันตนจะได้รับเงินทดแทนการขาดรายได้ในอัตรา ร้อยละ 30 ของค่าจ้าง ครั้งละไม่เกิน 90 วัน ตามลำดับ

9) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การคลอดบุตรผู้ประกันตนต้องเลือกสถานพยาบาลตามที่ระบุไว้ในบัตรประกันสังคมเท่านั้น รองลงมา มีสิทธิได้รับเงินสงเคราะห์การหยุดงานเพื่อการคลอดบุตร ไม่เกิน 2 ครั้ง เป็นการเหมาจ่ายในอัตรา ร้อยละ 50 ของค่าจ้าง เป็นเวลา 90 วัน และผู้ประกันตนผู้ชายไม่มีสิทธิได้รับประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ตามลำดับ

10) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตาย พบว่าโดยรวมมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ หลักฐานที่ต้องยื่นคำขอรับประโยชน์ทดแทนกรณีตายต้องใช้หลักฐานจากฉันทานุกิจสถานหรือมรณบัตรที่แสดงว่าเป็นผู้จัดการศพด้วย รองลงมา เงินสงเคราะห์แก่ทายาท หากส่งเงินสมทบมาแล้ว 3 ปีขึ้นไป จะได้รับเงินสงเคราะห์เท่ากับค่าจ้างเดือนครั้ง ได้รับเงินค่าทำศพ 30,000 บาท ซึ่งจะจ่ายให้กับผู้จัดการ และมีสิทธิเมื่อภายในระยะเวลา 6 เดือนก่อนถึงวันเสียชีวิต จ่ายเงินสมทบไม่น้อยกว่า 3 เดือน ตามลำดับ

4.1.3 แนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคมของผู้ประกันตน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์แนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคมของผู้ประกันตนจากการสัมภาษณ์ และสนทนากลุ่มกับผู้เชี่ยวชาญ เสนอแนะแนวทาง ดังนี้ 1) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ควรจัดหาสวัสดิการให้ผู้ประกันตนที่ชราภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์กับผู้ประกันตนให้มีสวัสดิการรองรับมากขึ้นจากเดิม 2) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ควรสนับสนุนจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในกรณีของผู้ประกันตนประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยได้อย่างทั่วถึง เพื่อให้ผู้ประกันตนรู้สึกว่ามีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดูแล 3) ด้านกองทุนประกันสังคม ควรให้ผู้ประกันตนที่พ้นสภาพจากการทำงานได้ส่งเงินเข้ากองทุนประกันสังคมได้อย่างเหมาะสม และต้องเกิดจากความสมัครใจของผู้ประกันตนในการส่งเงินเข้ากองทุนอีกด้วย 4) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ ควรได้รับค่าชดเชยที่เหมาะสมกับความเป็นจริง รวมทั้งค่ารักษาพยาบาลและสวัสดิการที่รองรับในอนาคหลังจากการรักษาพยาบาลเพื่อให้ผู้ประกันตนได้รับค่าชดเชยและค่ารักษาพยาบาลที่ครอบคลุมต่อการรักษา 5) ด้านเงินสมทบ ควรขยายระยะเวลาการขาดส่งเงินสมทบในกรณีที่ผู้ประกันตนว่างงานและต้องการจะส่งเงินสมทบด้วยตนเอง รวมทั้งการสนับสนุนจากรัฐบาลในกรณีที่เกิดสถานการณ์ต่างๆที่ทำให้ผู้ประกันตนได้รับผลกระทบ เช่น โควิด 19 และภัยธรรมชาติต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นได้ 6) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร ควรเพิ่มการใช้สิทธิขอรับประโยชน์ทดแทนสำหรับบุตรจาก 2 คน เป็นจำนวนเท่ากับบุตรที่มีจำนวนตามจริง และการจัดหาสวัสดิการให้กับบุตรของผู้ประกันตนในเรื่องต่างๆ เช่น ค่าเล่าเรียน ค่ารักษาพยาบาล และอื่นๆที่เกี่ยวข้อง 7) ด้านการเป็นผู้ประกันตน ควรสมัครใจที่จะเป็นผู้ประกันตนด้วยตนเองไม่ได้เกิดจากการบังคับใดๆ รวมถึงนายจ้างหรือสถานประกอบการควรรับผิดชอบต่องานที่มีความเสี่ยงสูงหรือการให้สิทธิประโยชน์ต่างๆให้กับผู้ประกันตนต่องานที่มีความเสี่ยง 8) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ควรจัดหาอาชีพให้กับผู้ว่างงาน ไม่ว่าจะมาจากสถานประกอบการที่ต้องการหาลูกจ้างหรือการหาอาชีพที่ทำให้ผู้ว่างงานมีรายได้ไว้เงินเจือตนเองและครอบครัว 9) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ควรเพิ่มการดูแลรักษาผู้ประกันตนกรณีคลอดบุตรให้เพิ่มมากขึ้นรวมถึงระยะเวลาการลาของผู้ประกันตนก่อนและหลังคลอดบุตร และ 10) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตาย ควรดูแลทายาทของผู้ประกันตนที่เสียชีวิต โดยดูจากอายุ สถานภาพของทายาทในการดูแลตนเอง หากยังดูแลตนเองไม่ได้ควรจะให้การดูแลที่เป็นตัวเงินหรือสวัสดิการอื่นที่ช่วยทายาทของผู้เสียชีวิต หากทายาทของผู้เสียชีวิตดูแลตนเองได้ ก็ดูแลตามความเหมาะสมและความเป็นจริง

4.2 อภิปรายผลการวิจัย

4.2.1 ผลการวิเคราะห์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคมของผู้ประกันตน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับศิรินทิพย์ คุณสมบัติ และวัลลภ รัฐฉัตรนนท์ (2558: บทคัดย่อ) ผลการศึกษาพบว่าพนักงานบริษัท แพรคติก้า จำกัด มีความรู้ความเข้าใจสิทธิประโยชน์ประกันสังคมภาพรวมอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของยุทธจักร งามขจิต (2551: บทคัดย่อ) พบว่า ร้อยละ 96.5 ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนโครงการประกันสังคม กรณีชราภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกันตนชราภาพจะมีเงินบำเหน็จหรือบำนาญที่ได้รับเสมือนได้รับการดูแลและสวัสดิการที่ดีในยามบั้นปลายของชีวิต

2) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิวาพร สีสาโหล่น (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ศึกษาความเข้าใจในพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 ของผู้ประกันตนในจังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการวิจัยพบว่า สิทธิประโยชน์ที่ได้รับความคุ้มครองในปัจจุบัน กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วยอยู่ในระดับมาก

3) ด้านกองทุนประกันสังคม พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมากซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสิริกาญจน์ ศิโรจน์นวกุล (2557: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคม ผู้ประกันตนที่ทำงานในสถานประกอบการนิคมอมตะนครจังหวัดชลบุรี” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประกันตนที่มีเพศอายุ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการเป็นผู้ประกันตนที่ต่างกัน จะมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ผู้ประกันตนที่มีสถานภาพสมรสต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคมไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกันตนต้องมีกองทุนไว้สะสมเงินเพื่อใช้ในยามที่จำเป็น ผู้ประกันตนต้องการจ่ายเงินเข้ากองทุนประกันสังคมอย่างเหมาะสมและไม่เดือดร้อนต่อการใช้เงินในชีวิตประจำวัน

4) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกิตติ ธรรมสวัสดิ์ (2559: บทคัดย่อ) พบว่า การรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคม เงินสมทบของแรงงานนอกระบบ กรณีทุพพลภาพ อยู่ในระดับมาก

5) ด้านเงินสมทบ พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของกิตติ ธรรมสวัสดิ์ (2559: บทคัดย่อ) แรงงานนอกระบบมีการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคม เงินสมทบ กรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย กรณีทุพพลภาพ กรณีตาย กรณีชราภาพ (เงินบำเหน็จ) กรณีชราภาพ (เงินบำนาญ)

6) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของศิวาพร สีสาโหล่น (2543: บทคัดย่อ) ผู้ประกันตนได้รับสิทธิประโยชน์ที่ได้รับความคุ้มครองในกรณีสงเคราะห์บุตร

7) ด้านการเป็นผู้ประกันตน พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสิริกาญจน์ ศิโรจน์นวกุล (2557: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ประกันตนมีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนกองทุนประกันสังคม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เนื่องจากผู้ประกันตนต้องสมัครใจในการเป็นผู้ประกันด้วยตนเอง โดยไม่เกิดจากการบังคับ และต้องมีความคุ้มครองในกรณีที่งานนั้นมีความเสี่ยงหรือเป็นอันตราย หากเกิดอันตรายนายจ้างต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

8) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสิริกาญจน์ ศิโรจน์นวกุล (2557: บทคัดย่อ) พบว่า ผู้ประกันตนส่วนใหญ่มีความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทุกด้าน เมื่อพิจารณาภาพรวม พบว่าผู้ประกันตนส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ ผู้ประกันตนต้องได้รับการจัดหาอาชีพหรือค่าชดเชยต่างๆ กรณีว่างงาน การจัดหาอาชีพจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นต่อผู้ประกันตน

9) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของยุทธจักร งามขจิต (2551: บทคัดย่อ) พบว่า ส่วนใหญ่คือร้อยละ 96.5 ผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนโครงการประกันสังคม กรณีคลอดบุตร

10) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตาย พบว่าผู้ประกันตนมีความรู้ความเข้าใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของนันทพร แต่งตั้ง (2559: บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมแตกต่างกัน และปัญหาในการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับการใช้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมกับการรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงาน สิทธิประโยชน์ทดแทนทั้ง 7 กรณีของสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีตาย เนื่องจากกรณีที่ผู้ประกันตนเสียชีวิต ครอบครัวของผู้ประกันตนต้องได้รับสวัสดิการหรือสิทธิประโยชน์ที่เหมาะสม

4.2.2 แนวทางเสริมสร้างสิทธิประโยชน์ของผู้ประกันตน จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกันตนควรเข้าถึงข้อมูลสิทธิประโยชน์ในกรณีต่างๆ ตามหลักการหลักประกัน (Gilbert, Miller, and Speech, 1960) การประกันสังคมจึงเป็นวิธีการหนึ่งที่ยืดหลักการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (องค์การแรงงานระหว่างประเทศ หรือ ILO, 1989) เพื่อส่งเสริมให้ผู้ประกันตนมีความมั่นคงในการดำรงชีวิต สำนักงานประกันสังคมควรมีนโยบายร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ในการดูแลสิทธิประโยชน์จากการประกันสังคม แยกตามด้าน ดังนี้ 1) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ควรขยายเวลาการรับสิทธิประโยชน์และการเพิ่มค่าชดเชยที่ผู้ประกันตนจะได้รับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของยุทธจักร งามขจิต (2551: บทคัดย่อ) เสนอให้ขยายเวลาเพื่อให้ผู้ประกันตนได้ยื่นคำร้องในกรณีที่ผู้ประกันตนไม่สะดวกที่จะไปยื่นด้วยตนเอง รวมทั้งเพิ่มค่าชดเชยให้กับผู้ประกันตนให้มากกว่าเดิม ซึ่งจะทำให้ผู้ประกันตนได้รับความคุ้มครองหรือค่าชดเชยที่ตรงกับความเป็นจริงที่ควรจะได้รับ 2) ด้านประโยชน์

ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ควรได้รับสิทธิประโยชน์ที่สูงขึ้นจากรัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของศิวพร สีสาโหล่น (2543: บทคัดย่อ) รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ผู้ประกันตนได้รับความคุ้มครองที่สูงขึ้น อาจจะต้องเพิ่มเรื่องของการช่วยเหลือด้านต่างๆ 3) ด้านกองทุนประกันสังคม ควรนำเงินเข้ากองทุนอย่างเหมาะสม เพียงพอกับความต้องการของผู้ประกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสิริกาญจน์ ศิโรจน์นวกุล (2557: บทคัดย่อ) เพราะผู้ประกันตนแต่ละคนมีภาระค่าใช้จ่ายที่ไม่เท่ากัน การส่งเงินเข้ากองทุนประกันสังคมอาจจะส่งมากหรือน้อยตามความต้องการของผู้ประกันตน เพื่อลดปัญหาเงินไม่พอใช้ในชีวิตประจำวัน 4) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ ควรจ่ายค่าชดเชยให้เหมาะสมกับการทุพพลภาพว่ามากน้อยเพียงไหน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของกิตติ ธรรมสวัสดิ์ (2559: บทคัดย่อ) ความคาดหวังต่อสิทธิประโยชน์ ผู้ประกันตนส่วนใหญ่คาดหวังว่ารัฐจะช่วยค่าชดเชยสูงขึ้นและจ่ายเงินสมทบเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากผู้ประกันตนไม่อยากจะเห็นภาระให้กับครอบครัวในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ควรจ่ายค่าชดเชยที่เหมาะสม รวมทั้งค่ารักษาพยาบาลที่ตรงกับความเป็นจริงที่ควรจะได้รับ เพราะการทุพพลภาพของผู้ประกันตนแต่ละคนไม่เหมือนกัน บางคนเป็นมาก บางคนเป็นน้อย แต่เงินที่ได้รับเท่ากัน จึงทำให้ผู้ประกันตนที่ทุพพลภาพมากกว่ามีความลำบากในการดำรงชีวิต ค่าใช้จ่ายไม่เพียงพอ การทำงานไม่เหมือนเดิม จึงต้องมีการจ่ายตามความเหมาะสมและความเป็นจริงที่เกิดขึ้น 5) ด้านเงินสมทบ ควรจ่ายเงินสมทบในกรณีที่เกิดโรคระบาดหรือภัยธรรมชาติสอดคล้องกับแนวทางของกิตติ ธรรมสวัสดิ์ (2559: บทคัดย่อ) ในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ต่างๆไม่ว่าจะเป็นโรคไวรัสโคโรนา 19 การให้ความช่วยเหลือเรื่องเงินเป็นได้ล่าช้า ไม่ครอบคลุม ทำให้ผู้ประกันตนหลายรายได้รับความเดือดร้อน ได้รับเงินที่ไม่เพียงพอต่อความจำเป็น 6) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร ควรจัดหาสวัสดิการให้กับบุตรของผู้ประกันตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของศิวพร สีสาโหล่น (2543: บทคัดย่อ) การจัดหาสวัสดิการให้กับบุตรของผู้ประกันตนยังไม่เพียงพอต่อการใช้ชีวิตประจำวัน การจัดหาสวัสดิการไม่ครอบคลุมในบางเรื่องทำให้ผู้ประกันตนต้องการที่จะได้รับสวัสดิการให้ครอบคลุมกับบุตรมากขึ้น 7) ด้านการเป็นผู้ประกันตน ควรสร้างความคุ้มครองให้แก่ผู้ประกันตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสิริกาญจน์ ศิโรจน์นวกุล (2557: บทคัดย่อ) การสร้างความคุ้มครองให้แก่ผู้ประกันตนเป็นวิธีหนึ่งในการช่วยเหลือผู้ประกันตนหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิดในอนาคต แต่ทั้งนี้ต้องขึ้นอยู่กับความสมัครใจของผู้ประกันตนเองด้วย 8) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ควรจัดหาอาชีพให้กับผู้ประกันตนที่ว่างงาน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของสิริกาญจน์ ศิโรจน์นวกุล (2557: บทคัดย่อ) ผู้ประกันตนที่ว่างงานยังต้องใช้ในการดำรงชีวิต การจัดหาอาชีพให้กับผู้ประกันตน เป็นส่วนช่วยให้ผู้ประกันตนได้มีเงินในการดำรงชีวิตและการดูแลครอบครัว 9) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ควรเพิ่มระยะเวลาการพักผ่อนของผู้ประกันตน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของยุทธจักร งามขจิต (2551: บทคัดย่อ) การพักผ่อนของผู้ประกันตนยังมีระยะเวลาที่น้อย ทำให้ผู้ประกันตนบางคนที่มีสุขภาพที่ไม่แข็งแรงมีระยะเวลาการพักผ่อนน้อยไม่เพียงพอ และ 10) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตาย ควรเพิ่มค่าชดเชยกับครอบครัวของผู้เสียชีวิตให้มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางของชนันฉัตร แต่งตั้ง (2559: บทคัดย่อ) เสนอว่าควรจ่ายค่าชดเชยให้กับครอบครัวของผู้เสียชีวิตอย่างน้อยไม่เพียงพอในการดูแลครอบครัว เนื่องจากค่าใช้จ่ายในการจัดงานพิธีต่างๆมีราคาที่สูงไม่เหมาะสมกับค่าชดเชยที่ได้รับนั่นเอง

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 ข้อเสนอแนะในการศึกษาคั้งนี้

ผลการศึกษาพบว่าสิทธิประโยชน์ที่ผู้ประกันตนพึงได้รับจากกฎหมายประกันสังคม ดังนี้ 1) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีชราภาพ ควรเพิ่มเงินบำเหน็จบำนาญให้กับผู้ประกันตนที่ชราภาพ เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน 2) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีประสบอันตรายหรือเจ็บป่วย ควรดูแลรักษาผู้ที่ประสบอุบัติเหตุหรือเจ็บป่วยอย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องผ่านขั้นตอนมากมาย 3) ด้านกองทุนประกันสังคม ควรส่งเงินเข้ากองทุนอย่างเหมาะสม ไม่มากเกินไปหรือน้อยเกินไป ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีทุพพลภาพ ควรให้ความช่วยเหลือผู้ประกันตนที่ไม่สามารถใช้ชีวิตได้อย่างปกติ 4) ด้านเงินสมทบ ควรจ่ายเงินสมทบให้กับผู้ที่ประสบปัญหาต่างๆ ที่เกิดจากโรคต่างๆ หรือภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้น 5) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีสงเคราะห์บุตร ควรจัดหาสวัสดิการให้แก่บุตรของผู้ประกันตนรวมถึงการขอรับสิทธิประโยชน์ต่างๆ 6) ด้านการเป็นผู้ประกันตน ควรให้ผู้ประกอบการหรือนายจ้างรับผิดชอบความเสี่ยงในการทำงานของผู้ประกันตนในกรณีทำงานนั้นมีอันตราย 7) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงาน ควรจัดหาอาชีพให้กับผู้ประกันตนที่ว่างงานเพื่อให้ผู้ประกันตนได้มีเงินไว้ใช้ในการดำรงชีวิต 8) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีคลอดบุตร ควรจ่ายเงินให้กับผู้ประกันตนกรณีคลอดบุตรที่เพิ่มมากขึ้น รวมถึงเวลาการการลาต่างๆที่เกิดจากการคลอดบุตร และ 9) ด้านประโยชน์ทดแทนกรณีตาย ควรให้ความช่วยเหลือทายาทของผู้เสียชีวิตโดยคำนึงถึงอายุของทายาทด้วย ดังนั้น สำนักงานสังคมจังหวัดนครปฐมจึงควรพัฒนาประสิทธิภาพการให้บริการที่รวดเร็ว เน้นบริการทาง

การแพทย์ มีการจ่ายประโยชน์ทดแทนผ่านระบบธนาคารและสื่ออิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น ประชาสัมพันธ์ข้อมูลโดยช่องทาง การสื่อสารออนไลน์ที่สนับสนุนการบริการให้มีคุณภาพและทั่วถึง เพิ่มทักษะต่างๆให้กับบุคลากร ใช้เทคโนโลยีการจัดการ ที่ทันสมัย จัดอบรมเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ โดยมีรูปแบบการให้ความรู้ที่หลากหลาย เนื้อหาเข้าใจง่าย สามารถเข้าถึง ผู้ประกันตนได้ทุกกลุ่ม และปรับปรุงโครงสร้างสำนักงานประกันสังคมเขต/สาขาให้มีความคล่องตัว มีอิสระและกระจายอำนาจ ทางการบริหาร

5.2 ข้อเสนอแนะเพื่อวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรหาความสัมพันธ์กับตัวแปรอื่นหรือเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอน การใช้สิทธิประโยชน์ 9 กรณี ของผู้ประกันตนในสำนักงานประกันสังคมในแต่ละพื้นที่ และควรวิจัยเชิงคุณภาพเป็นรายด้าน อย่างเจาะลึกในลักษณะของการสร้างองค์ความรู้ และแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนในการนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ ประกันสังคม เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ตามสิทธิประกันตนได้อย่างเหมาะสม ในแต่ละสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

6. เอกสารอ้างอิง

- กิตติ ธรรมสวัสดิ์. (2559). การรับรู้และความคาดหวังเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของแรงงานนอกระบบใน เขตอำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม. วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย สาธารณะและการจัดการภาครัฐ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- นิลัมพร แต่งตั้ง. (2560). การรับรู้สิทธิประโยชน์กองทุนประกันสังคมของพนักงานบริษัทในเครือเอเออี. วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญเรียง ขจรศิลป์. (2543). วิธีวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ผู้ให้สัมภาษณ์. (2563, 10 กรกฎาคม). ผู้ประกันตน. สำนักงานประกันสังคมจังหวัดนครปฐม.
- ยุทธจักร งามขจิต และคณะ. (2551). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนในโครงการประกันสังคมของ ผู้ประกันตน เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครสวรรค์. รายงานการวิจัย ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศิรินทิพย์ คุณสมบัติ และวัลลภ รัฐฉัตรนนท์. (2558). ความรู้ความเข้าใจสิทธิประโยชน์ประกันสังคมของพนักงาน บริษัท แพรคติก้า จำกัด. โครงการศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตร์ ภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศิวาพร สีสาโหล่น. (2543). ศึกษาความเข้าใจพระราชบัญญัติประกันสังคม พ.ศ.2533 ของผู้ประกันตนในจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สิริกัญจน์ ศิโรจน์นวกุล. (2557). ความรู้เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์ทดแทนของผู้ประกันตนที่ทำงานในสถานประกอบการ นิคมอมตะนครจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานประกันสังคม. (2562). คู่มือประกันตน. กรุงเทพฯ: สำนักงานประกันสังคม กระทรวงแรงงานและสวัสดิการ.
- สำนักงานประกันสังคม (2563). ยุทธศาสตร์สำนักงานประกันสังคมระยะ 5 ปี. ค้นเมื่อ 26 ตุลาคม 2563 จาก <https://www.sso.go.th/011b5138736bfe6bbbc9ee6f26f6957b4.pdf>.
- สำนักงานประกันสังคม. (2563). กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของสำนักงานประกันสังคม. ค้นเมื่อ 26 ตุลาคม 2563 จาก <http://www.mol.go.th/anonymouse/home>.
- Gillbert, N., Miller, H., & Speech, H. (1960). *An introduction to social work practice*. New Jersey: Prentice Hall.
- International Labour Organization (ILO). (1989). *The Mekong challenge-destination Thailand : A cross-border labour migration survey in Banteay Meanchey Province, Cambodia*. n.d.